

Belangenbehartiging voor de stieren in Brussel

Maite van Gerwen, directeur van CAS International, aan het werk in Brussel © CAS International

Er staat dit jaar en volgend jaar iets belangrijks op de agenda van het Europees Parlement (EP), de Europese Commissie (EC) en de Raad van de Europese Unie (hierin zitten de ministers van alle lidstaten): het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid 2028 - 2034. In Brussel zijn wij gestart met de belangenbehartiging op dit thema, om ervoor te zorgen dat er geen landbouwsubsidies naar de fokkers van vechtstieren meer gaan. Wat het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid is, waarom dit belangrijk is en hoe we hier vanuit CAS International mee bezig zijn leg ik in dit artikel graag uit.

Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

Het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) is beleid van de EU dat sinds 1962 bestaat om de landbouwsector en de productie van voldoende voedsel te ondersteunen middels subsidies. Het GLB is het oudste beleid van de EU en omvat maar

lieft 1/3 van de begroting van de EU. Voor de periode 2021 - 2027 gaat dat om 386,6 miljard euro. Het GLB wordt elke 7 jaar weer herzien. Het huidige GLB loopt tot en met 2027 en op dit moment wordt er gewerkt aan het GLB voor 2028 - 2034.

Sinds zo'n 20 jaar is bekend dat ook de fokkers van stieren en koeien, bestemd voor stierengevechten en *fiestas*, GLB-subsidies ontvangen. Net zo lang wordt er in het EP al geprobeerd om dit te stoppen. Tot nu toe tevergeefs: de fokkers van de *toro de lidia* (het runderras dat speciaal gefokt wordt voor stierenvechten) ontvangen nog steeds subsidies en het gaat naar schatting om 200 miljoen euro per jaar. Dit is natuurlijk bizar en zeer onterecht. Op deze manier betaalt namelijk elke inwoner van de EU via belastinggeld mee aan het instandhouden van het stierenvechten. Bij vorige herzieningen van het GLB werden wel amendementen aangenomen in het EP, maar die kwamen niet door de onderhandelingen met de EC en de Raad van de EU. Eén van de argumenten daarbij was dat het onmogelijk is om specifieke dieren, die gebruikt worden voor gevechten, uit te sluiten van subsidies. De *toro de lidia* runderen worden namelijk állemal primair gefokt voor de stierenvechtsector. Vlees is een bijproduct, omdat simpelweg niet alle dieren geschikt zijn of gebruikt worden voor het gevecht of de feesten. Wij vinden dus dat alle runderen van het ras *toro de lidia* uitgesloten moeten worden van subsidies en deze insteek is nieuw ten opzichte van voorgaande jaren.

Petitie

Om het EP op te roepen in het volgende GLB geen subsidies meer te geven aan stierenfokkers zijn we een petitie gestart (zie: www.stopstierenvechten.nl). Deze petitie gaan we later dit jaar aanbieden aan de commissie voor petitieën in het EP (de PETI Commissie). We roepen daarmee die commissie op om een opinie te vormen over deze subsidies, die in de herziening wordt meegenomen. De petitie gebruiken we daarnaast in onze communicatie over dit thema naar Europarlementariërs, de EC en de ministers van lidstaten. Al ruim 11.600 mensen hebben getekend en ruim 50 andere ngo's ondersteunen de petitie. Tekenen is nog steeds mogelijk!

Onderzoek

De 200 miljoen euro per jaar die fokkers van vechtstieren ontvangen vanuit het GLB is een schatting, die komt uit de stierenvechtsector zelf. Wij wilden een nauwkeurer beeld krijgen van de hoeveelheid subsidies en daarom lieten wij het 'Institute for European Environmental Policy' (IEEP) een onderzoek uitvoeren. Uit dit onderzoek komt naar voren dat stierenfokkers inderdaad niet zijn uitgesloten van GLB-subsidies en dat zij via verschillende typen betalingsregelingen gebruik kunnen maken van de subsidies. Zo kunnen zij onder andere subsidies krijgen voor de hoeveelheid land die ze hebben, maar ook voor het aantal moederdieren waarmee ze fokken en het aantal kalveren dat ze fokken. Het blijkt echter onmogelijk om precies te achterhalen om hoeveel geld het gaat. Dat komt omdat veel betalingsgegevens niet openbaar zijn en het niet bekend is welke andere agrarische activiteiten fokkers nog meer op hun bedrijf hebben. Vaak houden ze nog andere dieren of hebben ze bijvoorbeeld gewassen. Je weet dus niet voor welke activiteiten er precies subsidies ontvangen worden. Een fokker die bijvoorbeeld zowel olijfbomen als *toros de lidia* heeft, kan voor beide activiteiten subsidies krijgen. De bevindingen van het IEEP bevestigen dus wel dat stierenfokkers subsidies ontvangen, maar laten niet zien hoeveel. Dit maakt duidelijk dat de verslaglegging en rapportage van GLB-betalingen niet transparant is. Inwoners van de EU krijgen geen inzicht in waar hun belastinggeld precies aan wordt besteed.

Amendementen

Een belangrijk onderdeel van onze belangenbehartiging is het maken van amendementen (voorstellen voor wijzigingen) die Europarlementariërs kunnen indienen op het voorstel voor het GLB 2028 - 2034 dat vorig jaar door de EC is gepresenteerd. Verschillende commissies binnen het EP behandelen het voorstel van de EC later dit jaar en komen tot een voorstel voor een aangepaste versie. Over de voorstellen stemt het EP vervolgens en dan gaat het EP erover in onderhandeling met de EC en de Raad van de EU. Na die onderhandelingen (die naar verwachting pas in 2027 plaatsvinden) wordt er vervolgens weer gestemd. Binnen de ENVI-Commissie (over milieu, volksgezondheid en voedselveiligheid) van het EP zijn amendementen al ingediend. In die commissie hebben we via de Partij voor de Dieren amendementen laten indienen om fokkers van *toros de lidia* uit te sluiten van subsidies. We werken nu aan amendementen voor onder andere de AGRI-Commissie (over landbouw en plattelandsontwikkeling), die de trekker is van het GLB-dossier en uiteindelijk binnen het EP het meeste bepaalt. Voor het schrijven van de amendementen en de onderbouwing maken we gebruik van de kunde van het *European Institute for Animal Law & Policy*.

EU-event Brussel

Samen met een Europarlementariër zijn we bezig met het organiseren van een evenement in het Europees Parlement over het GLB in relatie tot stierenvechten. Het evenement is bedoeld om Europarlementariërs te informeren en hen aan te moedigen om zich in te zetten tegen deze subsidies en onze amendementen te steunen. Vanuit CAS International zullen we spreken, net zoals een aantal van onze zusterorganisaties uit onder andere Spanje en Portugal. Het evenement vindt waarschijnlijk na de zomer plaats in Brussel en zal online te volgen zijn. Houd onze website en socials in de gaten!

Brieven

Als onderdeel van onze inzet tegen GLB-subsidies voor stierenfokkers hebben we zowel de Eurocommissaris voor Landbouw Christophe Hansen als de Eurocommissaris voor Gezondheid en Dierenwelzijn Olivier Véhrheli een brief gestuurd. In de brieven roepen we hen op om fokkers van *toros de lidia* uit te sluiten van het ontvangen van GLB-subsidies, de betalingen transparanter te maken en dierenwelzijn een centralere

rol te geven binnen het GLB. Ook hebben we een brief met deze oproep naar de Nederlandse Minister en Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) én naar de Vaste Kamercommissie van LVVN in de Tweede Kamer gestuurd. Het is belangrijk dat ook ministeries van lidstaten zich uitspreken tegen deze subsidies. Via onze Europese koepel werken we met zusterorganisaties in andere landen samen om ervoor te zorgen dat ook hun regeringen uiteindelijk tegen deze subsidies stemmen.

Jan Slagter, ambassadeur van CAS International, heeft voor ons een radio en tv-spot ingesproken ter ondersteuning van de petitie over stierenvechten en Europese landbouwsubsidies. Het spotje was de afgelopen maanden te zien en te horen bij verschillende lokale tv- en radiostations in Nederland. Bekijk het ook op ons YouTube-kanaal: www.youtube.com/@CASNL

Hartelijke groet,

Maite van Gerwen,
Directeur CAS International

Groot protest in Madrid tegen uitsluiting jachthonden in Spaanse regelgeving

Protest in Madrid tegen uitsluiting jachthonden in Spaanse regelgeving © Ofelia Alcántara
@foto_ofe

Op zaterdag 11 april protesteerden meer dan 300 organisaties in Madrid tegen de uitsluiting van jachthonden in nieuwe Spaanse regelgeving. Het protest maakt deel uit van de campagne Mismos Perros, Mismos Derechos (dezelfde honden, dezelfde rechten), die zich inzet voor gelijke rechten voor alle honden in de Spaanse wet. CAS International is onderdeel van

deze campagne en, samen met Viva la Vida Foundation, ook medesponsor van dit protest.

Spaanse jachthonden werden in 2023 uitgesloten van bescherming in de eerste nationale dierenwelzijnswet in Spanje. En opnieuw dreigen ze minder bescherming te krijgen dan gezelschapshonden.

De Spaanse regering werkt momenteel aan twee koninklijke decreten die direct gevolgen zullen hebben voor het houden en fokken van (gezelschaps)dieren in zogenoemde zoölogische kernen (dierverblijven waar meerdere dieren worden gehouden). De conceptteksten zijn gepubliceerd door twee ministeries: het Ministerie van Sociale Zaken en het Ministerie van Landbouw.

Classificatie op basis van gebruik

De voorgestelde regelgeving deelt honden juridisch in op basis van hun gebruik. De regels van het Ministerie van Sociale Zaken zouden gelden voor gezelschapsdieren die onder de nationale dierenwelzijnswet vallen. De regels van het Ministerie van Landbouw zouden van toepassing zijn op overige dieren, waaronder jacht- en werkhonden. Hierdoor krijgen jacht- en werkhonden niet dezelfde wettelijke bescherming als andere honden.

Er dreigt opnieuw een uitzonderingspositie te ontstaan voor jachthonden. De regels van het Ministerie van Landbouw zouden voor jachthonden beperkt blijven tot verplicht chippen en registreren. Mogelijk gaan jacht- en werkhonden onder aanzienlijk lagere welzijnsnormen vallen dan andere honden of zelfs grotendeels buiten de regelgeving vallen. De ministeries behandelen op dit moment de koninklijke decreten.

Ongecontroleerd fokken

We maken ons met name zorgen over jachthonden die in particuliere woningen worden gehouden, bijvoorbeeld van jagers die hun jachthonden op het terrein van een buitenhuis houden. En wanneer er minder dan tien honden worden gehouden in een woning, zou er geen verplichting zijn ze te registreren als zoölogische kern. Hierdoor vallen ze buiten de regelgeving en het toezicht. Daarnaast opent deze situatie de deur naar het ongecontroleerd fokken van jachthonden.

Vanuit Mismos Perros, Mismos Derechos vragen we om één duidelijke, uniforme regel voor alle gezelschapsdieren. En om het schrappen van uitzonderingen die ongecontroleerde fok mogelijk maken. We pleiten ervoor dat er geen onderscheid wordt gemaakt tussen jachthonden en andere honden, en dat alle honden onder dezelfde beschermingsnorm van het Ministerie van Sociale Zaken vallen.

Bus rond Madrid

Naast het protest reed er gedurende vier dagen een bus door Madrid met afbeeldingen van jachthonden en de verantwoordelijke ministers: Pablo Bustinduy (Sociale Zaken) en Luis Planas (Landbouw). Ze zijn verantwoordelijk voor het creëren van twee afzonderlijke regelgevingskaders voor jacht- en werkhonden enerzijds en gezelschapsdieren anderzijds. CAS heeft het

mogelijk gemaakt dat deze bus ingezet kon worden als onderdeel van het protest.

Daarnaast hebben we bij beide ministeries bezwaar gemaakt tegen de voorgestelde normen. We hebben daarbij gevraagd om de regelgeving voor alle dierenverblijven, zowel voor gezelschapsdieren als jachthonden, samen te voegen in één uniforme norm onder het Ministerie van Sociale Zaken. Ook zijn de bezwaren gestuurd naar de Spaanse ambassade in Den Haag.

De ministeries gaan nu verder met de behandeling van de normen. Zodra er nieuwe ontwikkelingen zijn, zullen wij die delen.

Protesten op Wereld Galgo Dag

Op 1 februari (Wereld Galgo Dag) vond het jaarlijkse protest voor de Spaanse jachthonden plaats. In meer dan 90 steden wereldwijd werd er geprotesteerd, zelfs in Mexico Stad! CAS International protesteerde in Utrecht en ook in zes Spaanse steden: Barcelona, Madrid, Pamplona, Alicante, Valencia en Zaragoza. Het protest in Utrecht werd georganiseerd door het GalgoPodencoPlatform, waar CAS deel van uitmaakt.

CAS International bij protest in Utrecht, 2026 © Romy Fernandez

CAS spreekt op EU-event over lot van Spaanse jachthonden

Op 27 januari vond in het Europese Parlement in Brussel een evenement plaats om aandacht te vragen voor het lot van Spaanse jachthonden en de dringende noodzaak voor betere bescherming. Onze directeur, Maite van Gerwen, was één van de sprekers. Zij deelde inzichten over de nieuwe EU-regelgeving voor het welzijn van honden en katten en legde uit hoe deze regels belangrijke verbeteringen kunnen brengen voor jachthonden. Andere sprekers deelden hun visie op de nieuwe EU-regels

en belichtten de uitdagingen waar Spaanse opvangcentra voor staan wanneer zij ter plaatse werken om deze dieren te helpen.

Het evenement werd georganiseerd door 'The Left in the European Parliament' en gehost door Europarlementariërs Sebastian Everding (Duitsland) en Anja Hazekamp (Nederland). Vanuit CAS International danken we Sebastian en Anja van harte voor het mogelijk maken van dit cruciale evenement, dat de noodzaak benadrukte om Spaanse jachthonden te beschermen.

Het Europees Parlement heeft eind april de eerste Europese honden- en kattenwet aangenomen! Dit betekent onder meer dat jagers verplicht worden hun jachthonden te chippen en te registreren, dat fokkers en/of verkopers moeten voldoen aan Europese welzijnsnormen en dat het voor fokkers en verkopers verboden is om (jacht)honden te dumpen, te mishandelen of aan andere vormen van wreedheid bloot te stellen.

Campagne om kinderen te beschermen tegen stierenvechten

In januari heeft de Spaanse regering aan de Verenigde Naties beloofd zich in te zetten voor de bescherming van kinderen tegen het geweld van stierenvechten. Dit besluit kwam nadat het VN-Comité voor de Rechten van het Kind zorgen uitte over kinderen die met stierenvechten en vergelijkbare evenementen in aanraking komen, zowel als deelnemer als toeschouwer.

Al in 2018 riep het VN-Comité Spanje op om kinderen te beschermen tegen het

geweld van stierenvechten, maar tot nu toe is daar weinig van terechtgekomen. Ondertussen blijven sommige regionale en lokale overheden kinderen betrekken bij deze gewelddadige evenementen.

Het Internationale Netwerk tegen Stierenvechten, waarvan CAS International lid en medeoprichter is, verwelkomt deze toezegging van Spanje aan de VN en roept de Spaanse regering op om concrete stappen te zetten.

Acties namens het netwerk

We hebben vanuit het netwerk en CAS International de volgende acties ondernomen:

- We stuurden een brief naar het VN-Comité voor de Rechten van het Kind om de leden te bedanken en aan te moedigen zich te blijven inzetten voor de bescherming van kinderen in relatie tot stierenvechten.
- We stuurden meerdere brieven naar de Spaanse regering, de Spaanse president Pedro Sánchez en verschillende ministeries. Daarin vroegen we om concrete maatregelen en aanpassing van de wet, zodat alle kinderen beter beschermd worden tegen geweld tegen dieren. Van het Ministerie van Cultuur ontvingen we een reactie, waarin het ministerie belooft zich te blijven inzetten om kinderen te beschermen tegen het geweld van stierenvechten.
- Leden van het netwerk, waaronder CAS International, stuurden ook brieven naar Spaanse ambassades in verschillende landen om aandacht te vragen voor de risico's van stierenvechten voor kinderen en om actie te stimuleren.

STEUN ONZE CAMPAGNES TEGEN STIEREN- EN PAARDENLEED

JA, ik help de stieren als **DONATEUR** en ik betaal als volgt:

- ☐ Ik machtig u om - tot wederopzegging - onderstaand bedrag af te schrijven van mijn rekening per ☐ maand (min. € 3,- per maand) ☐ jaar (min. € 30,- per jaar)

JA, ik help de stieren met **EEN GIFT** en ik betaal als volgt:

- ☐ Ik machtig u éénmalig onderstaand bedrag af te schrijven.

Comité Anti Stierenvechten

Postbus 1312, 3500 BH Utrecht

BIC: TRIONL2U

IBAN: NL79TRIO0781435757

Naam:

☐ M ☐ V

Adres:

Postcode:

Woonplaats:

E-mail:

(invullen indien machtiging)

IBAN

€

ct

.....

Datum:

Handtekening:

Stuur deze bon naar CAS International, Antwoordnummer 51014, 3501 VB Utrecht.
Een postzegel is niet nodig.

De verklaring van Spanje aan de VN is een positieve stap, maar er is nog steeds verandering nodig in wetgeving, beleid en handhaving om kinderen echt te beschermen tegen geweld. Dit geldt zowel voor kinderen die als toeschouwer aanwezig zijn als voor kinderen als actieve deelnemers. CAS International blijft zich inzetten om te voorkomen dat minderjarigen worden blootgesteld aan geweld tegen dieren.

Spanje verbiedt stieren-gevechten met mensen met een beperking

Spanje heeft een vorm van stierenvechten verboden waarbij mensen met een beperking een rol spelen, voornamelijk personen met dwerggroei. Deze zogenaamde 'komi-

sche' stierengevechten zijn vernederend voor de deelnemers en tegelijk wreed voor dieren. In de afgelopen jaren hebben we vanuit CAS International en AnimaNaturalis klachten ingediend tegen dit soort praktijk en voerden we er onderzoek naar uit.

Deze 'komische' stierengevechten maken mensen met een handicap publiekelijk belachelijk, terwijl ze dieren wreed behandelen.

Juridische stappen

In 2023 legden we vast hoe in Teruel een 'komisch stierengevecht' plaatsvond met deelnemers met dwerggroei, waarbij hun beperking werd bespot. Samen met AnimaNaturalis ondernamen we juridische stappen op basis van de Spaanse handicapwet.

De handicapwet bood in de praktijk niet altijd voldoende basis om dit soort eve-

nementen tegen te houden. Met de nieuw aangenomen wetgeving is er nu strengere en meer expliciete regelgeving om dit soort 'komische stierenfeesten' via de handicapwet niet langer toe te staan.

Op 7 maart en 10 mei protesteerden CAS International en AnimaNaturalis tegen stierenvechten in Valencia en Madrid. Deelnemers hielden borden vast in de vorm van grafstenen met de namen van stieren die het afgelopen jaar in Spanje zijn gedood. Lees meer over de protesten op www.stieren.net!

Protest tegen stierenvechten in Valencia © CAS International, AnimaNaturalis

Een 'komisch' stierengevecht in Spanje © CAS International, AnimaNaturalis

In de media!

In april is CAS International geïnterviewd door een van de grootste kranten van Polen, Gazeta Wyborcza, door journaliste Anna Wyrwik. Het interview resulteerde in een uitgebreid artikel over stierenvechten in Spanje, dat zowel online als in de papieren editie is verschenen. In het artikel komen verschillende aspecten van stierenvechten aan bod, waaronder het leed van de stier tijdens het gevecht en de rol van Europese subsidies in het in stand houden van deze praktijk. Lees meer over het interview op onze website.

DONATIES, GIFTEN, SCHENKINGEN, LEGATEN EN ERFENISSEN

- CAS International (Comité Anti Stierenvechten) is geheel afhankelijk van donaties en giften. Iedereen die ons werk voor de stieren met een bijdrage wil steunen is dan ook van harte welkom. Vul hiervoor de achterzijde van deze bon in en stuur hem gratis naar ons op. Voor uw betaling kunt u kiezen uit een doorlopende of eenmalige machtiging.
- Als u de stieren gedurende een aantal jaren met een wat grotere bijdrage wilt steunen (alle bedragen zijn mogelijk), dan is een periodieke schenking een aantrekkelijke mogelijkheid. In dat geval betaalt de fiscus er voor 25% tot 52% aan mee, afhankelijk van uw persoonlijke inkomen. Vul voor meer informatie de achterkant van deze bon in en stuur hem gratis naar ons op.
- Als u de strijd tegen het stierenvechten ook na uw aardse leven wilt steunen, dan informeren wij u graag over het opnemen van een legaat of erfenis in uw testament. Stuur ook hiervoor de bon gratis naar ons op.

De Stichting Comité Anti Stierenvechten is een door de Belastingdienst erkend goed doel. Dat betekent dat voor schenkingen, legaten en erfenissen belastingvrijstelling geldt.

☐ JA, stuur mij informatie over schenkingen, legaten en erfenissen.

COLOFON

Nederland

Postbus 1312
3500 BH Utrecht
+31 30 230 00 93
info@cas-international.org
www.cas-international.org

Bankrelatie

IBAN: NL79 TRIO 0781 4357 57
BIC: TRIONL2U

KvK: 41186192

Eindredactie

Estefanía Pampín Zuidmeer
Opmaak Tamara Design, Deventer
Druk MailSucces, Goudarak

www.cas-international.org

